

Dni otvorených dverí na vodných stavbách

Banská Štiavnica, 19.03.2019

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik pri príležitosti Svetového dňa vody chce tento rok priblížiť širokej verejnosti aj prostredníctvom otvorenia brán vybraných vodných stavieb na Slovensku potrebu ochrany tejto životodarnej tekutiny, ale aj ochranu pred jej silou v prípade povodní. Dni otvorených dverí budú na vodných stavbách Kráľová, Nová Bystrica, Klenovec, Málinec, Ružín a Domaša v dňoch 22. a 23.3.2019 od 9:00 do 15:00 hod.

Záujemcovia budú mať možnosť vidieť ukážku práce obsluhy vo velíne, odkiaľ sa riadi celá stavba. Neodmysliteľnou časťou programu bude aj prehliadka útrob stavby. Vzostup približne 50 metrov pod korunu hrádze a následne výstup na združený funkčný objekt (nie je súčasťou každej vodnej stavby). Samozrejmosťou bude odborný a pútavý výklad od pracovníkov vodných stavieb.

Dni otvorených dverí budú prebiehať v piatok 22.3.2019, ktorý je určený najmä pre organizované skupiny a študentov a v sobotu 23.3.2019 radi privítame širokú verejnosť.

Viac informácií a fotografií: <https://www.facebook.com/events/301463407205691/>

V rámci Svetového dňa vody 2019 Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., OZ Banská Bystrica, Správa povodia horného Hrona Zvolen, organizuje aj prezentačnú akciu na VS Hať Zvolen v piatok 22. 03. 2019 o 9.00 hod. Na akciu sú pozvané deti základných škôl mesta Zvolen – potvrdená je účasť cca 400 detí. Predmetom podujatia bude oboznámiť širokú verejnosť a hlavne deti s ochranou životného prostredia, s náplňou práce vodohospodárov, protipovodňovou ochranou, zabezpečovaním tokov pri haváriách, údržbou a prevádzkou tokov a vodných nádrží.

VS Málinec

Problémy s nedostatkom pitnej vody v regióne Ipľa začali ľudia pociťovať už v roku 1977. Riešením bola stavba vodného diela Málinec, ktoré začali realizovať 1. apríla 1986. Nádrž uviedli do prevádzky v roku 1994 a v súčasnosti sú z nádrže pitnou vodou zásobované aj mestá Filákov, Lučenec a Veľký Krtíš. V zatopenom území úplne zanikla osada Hámor, ale aj okolité usadlosti Hrozinovo, Chmelná, Šťavica. "Samotné dielo tvorí vlastná vodárenská nádrž na hornom toku Ipľa a úpravňa vody. Výška hrádze je 53 metrov a celkový objem nádrže je vyše 26 miliónov kubických metrov," povedal Krno.

Zaujímavosťou je, že rieka Ipeľ má všetkých 12 prítokov v katastri Málinca z pravého brehu. Prítoky Chochoľná, či Smolná sú výdatné natoľko, že sú takmer rovnocenné rieke Ipeľ. Práve výdatnosť zdrojov bola rozhodujúca pri výbere stavby pre zásobovanie pitnou vodou v Málinci.

VS Klenovec

Vodárenská nádrž Klenovec sa rozprestiera sa uprostred Stolických vrchov, ktoré ukrývajú najväčšiu zásobáreň pitnej vody v regióne Malohontu. Je priehradná nádrž nachádzajúca sa na rieke Klenovská Rimava, nad obcou Klenovec. Bola vybudovaná v rokoch 1968 – 1974, má rozlohu 71 ha a slúži ako zdroj pitnej vody pre okres Rimavská Sobota.

VS Kráľová

Vodná stavba Kráľová, je viacúčelové vodné dielo, ktoré využíva úsek Váhu medzi Sereďou a Šaľou v riečnom kilometri (rkm) 63,0 - 78,6. VS bola vybudovaná v rokoch 1975 - 1985. Hlavný účel VS: energetické využitie úseku Váhu, odber vody pre veľkoplošné závlahy, ochrana pred povodňami, splavnenie úseku Váhu, ťažba štrkopieskov, rybné hospodárstvo, vodné športy, rekreácia, ako i dotvorenie životného prostredia.

VS Nová Bystrica

Vodárenská nádrž Nová Bystrica bola vybudovaná v rokoch 1983 - 1989.

Nachádza sa na toku Bystrica, v priestore pod sútokom potokov Harvelka, Stanov potok a Riečnica. Pri budovaní museli byť vysídlené obce Harvelka a Riečnica s príslušnými osadami, tzv. "Cholvárkami". Z pôvodnej zástavby zostal len katolícky kostol z obce Riečnica.

Slúži predovšetkým ako zdroj surovej pitnej vody, ktorá smeruje do úpravovne a odtiaľ je distribuovaná do Okresov Žilina a Čadca ako pitná voda, ďalej slúži na zadržanie povodňovej vlny a využíva sa i jej hydroenergetický potenciál.

VS Ružín

Vodná stavba Ružín je sústavou vodných diel (VD) Ružín I. a Ružín II., vybudovaných na rieke Hornád, nad mestom Košice. VS Ružín bola vybudovaná v rokoch 1962 až 1972.

Vodná nádrž Ružín sa nachádza v severovýchodnej časti Slovenského Rudohoria, kde rieka Hornád preteká hlbokým a úzkym údolím medzi strmými svahmi Volovských vrchov a Čiernej hory. Hlavným účelom sústavy vodných diel je zabezpečiť vodu pre priemysel v oblasti Košíc, nadlepšovanie prietokov, s cieľom zlepšiť čistotu vody v toku, výroba elektrickej energie a čiastočná protipovodňová ochrana územia pod priehradou. Nádrž je využívaná aj na rekreačné účely.

VS Veľká Domaša

Veľká Domaša je 4. najväčšou vodnou nádržou na Slovensku, bola vybudovaná v povodí Bodrogu na toku Ondavy v rokoch 1962 - 1967 ako súčasť vodohospodárskych úprav na Východoslovenskej nížine. Jej účelom je akumulácia vody pri vyšších prietokoch, protipovodňová ochrana, využívanie hydropotenciálu a rekreáciu či šport.

Výstavba vodného diela Veľká Domaša trvala 6 rokov. Začala sa vo februári 1962 a ukončená bola v decembri 1967. Injekčná štôlna sa začala zakladať v auguste 1963. Prietok Ondavy bol odvedený do komunikačnej štôlne v júni 1964. Sypanie vlastného telesa hrádze sa začalo na jar v roku 1964, keď bol ešte otvorený výkop injekčnej štôlne. Sypanie zemnej hrádze bolo ukončené v septembri 1966. V tom čase už bola nádrž po prvý krát napúšťaná - 01. novembra 1965, kedy bola ukončená i výstavba hate vyrovnávacej nádrže Malá Domaša. Hydroelektrárň na priehrade bola dokončená v decembri 1966 a o rok neskôr, v decembri 1967, bola ukončená výstavba celého vodného diela.

Cez priehradu Veľká Domaša prechádza 49. rovnobežka severnej šírky.

Doplňujúca informácia pre médiá:

Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. bol založený v roku 1997. Vznikol spojením štyroch štátnych podnikov – Povodie Dunaja, Povodie Váhu, Povodie Hrona a Povodie Bodvy a Hornádu.

SVP, š. p. spravuje vodné toky v dĺžke 32 738 km, 287 vodných nádrží, 2 811 km ochranných hrádzí a kanálovú sieť v dĺžke 1 812 km, takisto je prevádzkovateľom Vodného diela Gabčíkovo. Celková plocha povodí je 49 015 km².

Organizačne je tvorený Podnikovým riaditeľstvom so sídlom v Banskej Štiavnici, štyrmi odštepnými závodmi (Bratislava, Piešťany, Banská Bystrica a Košice) a jednotlivými správami povodí.

Odštepný závod Bratislava

- *Závod Dunaj*
- *Závod Gabčíkovo*
- *Správa povodia Moravy*
- *Správa vnútorných vôd Komárno*
- *Správa vnútorných vôd Šamorín*

Odštepný závod Piešťany

- *Správa povodia horného Váhu*
- *Správa povodia stredného Váhu 1*
- *Správa povodia stredného Váhu 2*
- *Správa povodia dolného Váhu*
- *Správa povodia hornej Nitry*
- *Správa povodia dolnej Nitry*

Odštepný závod Banská Bystrica

- *Správa povodia horného Hrona*
- *Správa povodia dolného Hrona a povodia dolného Ipľa*
- *Správa povodia horného Ipľa*
- *Správa povodia Slanej*

Odštepný závod Košice

- *Správa povodia Hornádu a Bodvy*
- *Správa povodia Bodrogu*
- *Správa povodia Laborca*
- *Správa povodia Dunajca a Popradu*